

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Факультет музичної та хореографічної освіти

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії

_____ О. Я. Чебикін

«_____» _____ 2018 р.

**Програма фахових вступних випробувань
для абітурієнтів
на здобуття освітнього ступеня
"магістр"**

спеціальність 025 Музичне мистецтво

Пояснювальна записка

Фахові вступні випробування зі спеціальності 025 Музичне мистецтво (за видами) мають на меті визначення рівня теоретико-методичної і музично-виконавської професійної компетентності абітурієнтів на здобуття ступеня «магістр», як майбутнього викладача музичних дисциплін у навчальних закладах. Фахові випробування передбачають комплексну перевірку знань і професійно-практичних умінь майбутніх фахівців у певній галузі музичного мистецтва (за вибором абітурієнта: музично-інструментального, вокального, диригентсько-хорового виконавства або музично-теоретичних дисциплін).

Складовими фахових випробувань є:

- **тестування** з питань теорії і методики навчання певної музичної дисципліни (гри на музичному інструменті, постановки голосу, хорового диригування);

- **музично-виконавська інтерпретація музичних творів** (за вибором абітурієнта: музично-інструментальна, вокальна, диригентська або музично-теоретична).

Тести включають 20 питань з теорії і методики навчання (на музичному інструменті, постановки голосу, хорового диригування). Максимальна кількість балів, яку можна отримати за тести – 200 балів. Вірна відповідь на одне питання оцінюється у 10 балів.

Фахове випробування з музично-виконавської інтерпретації музичних творів (за вибором абітурієнта: музично-інструментального, вокального, диригентсько-хорового виконавства) спрямоване на визначення рівня музично-виконавської грамотності, розвиненості музичного мислення, технічної оснащеності абітурієнтів, здатності абітурієнтів до емоційного, художньо переконливого втілення образного змісту музичних творів. Музично-виконавська підготовка оцінюється за 200 бальною шкалою.

Тестування і музично-виконавська інтерпретація музичних творів оцінюються кожне по 200 балів; потім бали складаються і підраховується

загальна оцінка за фахові випробування. Максимальна кількість балів за фахові випробування складає 200 балів; мінімально допустима – 100 бали;

**Програма фахових випробувань для абітурієнтів
на здобуття ступеня
"магістр"**

спеціальність 025 Музичне мистецтво (за видами)

кваліфікація «Викладач музичних дисциплін»

(з постановки голосу)

Академічний спів:

1. **Арія** із опери чи ораторії.
2. **Романс** - вітчизняний чи зарубіжний.
3. **Українська народна пісня.**

Естрадний спів:

1. **Твір українського композитора або українська народна пісня в естрадній обробці.**
2. **Естрадний твір західного зарубіжного композитора мовою оригіналу.**
3. **Сучасний музичний твір за вибором**

Критерії оцінки з постановки голосу:

Критерії оцінки	Кількість балів
<ul style="list-style-type: none">• художня переконливість змістовність інтерпретації твору, сценічна культура виконання;• відповідність стилю, жанру, національним ознакам твору;• технічна досконалість (якість інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційна чіткість, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту);• самобутність індивідуального трактування твору та його художня переконливість;• досконалість техніки співу під фонограму і з мікрофоном (для естрадного співу);	180-200 бал.

<ul style="list-style-type: none"> • недостатня художня переконливість змістовності інтерпретації твору; • непереконливість відповідності стилю, жанру, національним ознакам твору; • недостатня технічна досконалість (у якості інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційної чіткості та ін.); • невиражена самобутність індивідуального трактування твору та його художня переконливість; • недостатня технічна досконалість співу під фонограму і з мікрофоном (для естрадного співу); 	151-179 бал.
<ul style="list-style-type: none"> • невиразна художня змістовність інтерпретації твору, слабо розвинена сценічна культура виконання; • стильова відповідність непереконлива; • слабка технічна оснащеність (у якості інтонування, володіння вокальним диханням, артикуляційної чіткості, дотримання фонетичних норм у вимові поетичного тексту); • нерозвинені технічні навички співу під фонограму і з мікрофоном (для естрадного співу); 	124-150 бал.
<ul style="list-style-type: none"> • конче слабкий прояв показників якісного виконання музичних творів. 	100-123 бали

(з диригентсько-хорових дисциплін)

1. Хорове диригування

Крупна форма - (частина кантати, ораторії, оперна сцена за вибором).
Твір без музичного супроводу (a cappella)

2. Самостійна робота з хоровим ансамблем.

Репетиційна робота над хоровим твором.

Критерії оцінки з хорового диригування:

Критерії оцінки	Кількість балів
<ul style="list-style-type: none"> • художня переконливість втілення художньо-виконавських задач засобами диригентської техніки; • виразність, якість вокального показу; • художньо-технічна досконалість; • емоційність, артистизм, адекватність диригентських 	180-200 бал.

жестів;	
<ul style="list-style-type: none"> • не завжди художньо переконливе втілення художньо-виконавських задач засобами диригентської техніки; • недостатня виразність, якісний вокальний показ; • бракує художньо-технічна досконалості; • в певній мірі проявляється емоційність, артистизм, але не завжди адекватні диригентські жести; 	151-179 бал.
<ul style="list-style-type: none"> • непереконливе втілення художньо-виконавських задач засобами диригентської техніки; • бракує виразності, неякісний вокальний показ; • слабка художньо-технічна оснащеність; • слабо проявляється емоційність, артистизм, одноманітність диригентських жестів; 	124-150 бал.
<ul style="list-style-type: none"> • конче слабкий прояв показників якісного виконання музичних творів 	100-123 бали

Критерії оцінки роботи з хоровим ансамблем

Критерії оцінки	Кількість балів
<ul style="list-style-type: none"> • виразність, художня переконливість власного показу вокального виконання; • логіка у будові репетиційної роботи, якість рішення художньо-виконавських задач; • якість слухового контролю, адекватність оцінок вокально-хорового виконавства; • вміння зацікавити хоровий колектив, емоційно «захопити»; 	180-200 бал.
<ul style="list-style-type: none"> • виразність, не завжди проявляється художня переконливість власного показу вокального виконання; • необґрунтованість логіки у будові репетиційної роботи, іноді неякісне рішення художньо-виконавських задач; • якість слухового контролю, не завжди адекватна оцінка вокально-хорового виконавства; • бракує вміння зацікавити хоровий колектив, емоційно «захопити». 	151-179 бал.
<ul style="list-style-type: none"> • недостатня виразність, непереконливість власного показу вокального виконання; • мало осмислена логіка побудови репетиційної роботи, низька якість рішення художньо-виконавських задач; • слабо розвинений слуховий контроль, бракує адекватності оцінок вокально-хорового виконавства; • слабо володіє вміннями зацікавити хоровий колектив і емоційно «захопити» його; 	124-150 бал.

• конче слабкий прояв показників якісної диригентсько-хорової роботи з ансамблем	100-123 бали
--	--------------

(З музично-інструментальних дисциплін)
(фортепіано, скрипка, гітара, баян, акордеон, бандура)»

Виконання на музичному інструменті:

Фортепіано, скрипка, гітара

1. Поліфонічний твір (імітаційний вид поліфонії, цикл)
2. Крупна форма (частина сонати, концерту, варіації – за вибором абітурієнта)
3. Середня форма або дві різнохарактерні п'єси.

Музичні твори, що виконуються, повинні бути різностильовими.

Баян, акордеон

1. Поліфонічний твір (імітаційний вид поліфонії)
2. Крупна форма або оригінальний цикл творів
3. Концертна обробка музичного твору

Рекомендована література (Постановка глосу)

1. Алиев И.Ю. Основы вокальной педагогики. Методология теории и практики творческой организации художественно-педагогического процесса. М.: Педагогика, 2001. - 252 с.
2. Дмитриев Л. Основы вокальной методики : Музыка, – М.1968.
3. Менабени А. Г. Методика обучения сольному пению. - М.: Просвещение, 1987. – 95с.
4. Менабени А. Г. – Самостоятельная работа студентов при обучении сольному пению / Вопросы вокальной педагогики, № 5. – М, 1988.
5. Морозов В. Вокальный слух и голос / В. Морозов. – М. : Музыка, 1965. – 240 с.
6. Пекерская Е. М. Вокальный букварь
7. Работнов В. Д. Основы физиологии и патологии голоса певцов. Музгиз, 1932
8. Стулова Г. Д. Дидактические основы обучения пению. - М.: МГПИ, 1988. Юссон Р. Певческий голос. - М.,1974.

9. Юцевич Ю. Є. Про зміст і структуру індивідуальної вокальної підготовки вчителя музики до роботи в школі // Музика в школі. Вип. 8 - К.: Музична Україна, – С. 33-43.

**Рекомендована література
(Основний музичний інструмент)**

1. Алексеев А. Методика обучения игре на фортепиано. М.:Музыка, 1978.
2. Алексеев А. Творчество музыканта-исполнителя: на материале интерпретаций выдающихся пианистов прошлого и настоящего. М.: Музыка, 1991.
3. Вицинский А. Процесс работы пианиста-исполнителя над музыкальным произведением. Психологический анализ. М.: Классика-XXI, 2003.
4. Вопросы фортепианной педагогики: Сб.ст.,Вып.1-4 М.: Музыка 1963,1967,1971,1976.
5. Гольденвейзер А. 32 сонаты Бетховена. Исполнительские комментарии.М.: Музыка,1966.
6. Гофман И. Фортепианная игра. Ответы на вопросы о фортепианной игре. М.:Классика-XXI, 2003.
7. Как исполнять Гайдна. М.: Классика-XXI, 2004.
8. Как исполнять Моцарта. М.: Классика-XXI, 2004.
9. Как исполнять Бетховена. М.: Классика-XXI, 2004.
- 10.Как исполнять Шопена. М.: Классика-XXI, 2005.
- 11.Как исполнять Рахманинова. М.: Классика-XXI, 2007.
- 12.Клін В. Українська радянська фортепіанна музика. Київ : Наукова думка, 1980.
- 13.Нейгауз Г. Об искусстве фортепианной игры. М.: Музыка, 1982.
- 14.Савшинский С. Работа пианиста над музыкальным произведением. М.,-Л.: Музыка,1964
- 15.Савшинский С. Работа пианиста над техникой. Л.: Музыка, 1968.
- 16.Савшинский С. Режим и гигиена работы пианиста. Л.: Сов.композитор, 1963.
- 17.Тимакин Е. Воспитание пианиста. М.: Сов.композитор, 1989.

**Рекомендована література
(з диригентсько-хорових дисциплін)**

1. Асафьев Б. О хоровом искусстве. – Л., 1980. - С.11-30
2. Безбородова Л.А. Дирижирование. – М.. 1990. - С.152-156.
3. Вопросы хороведения на музыкально-педагогическом факультете М., 1981
4. Колеса М. Хорові твори Київ, Музична Україна 2005
5. Критский Б. Проблемы ансамбля в хороведении М., 1980
6. Левандо П. „Проблемы хороведения” Л., 1974

7. Леонтович М. „Обробки українських пісень та оригінальні твори” Київ, 2005
8. Ровнер В. Репертуар вокально-ансамблевого класу обробки та переложення Санкт-Петербург-2002
9. Соколов В. „Робота с хором” М., 1964
10. Соколов В. „Хороведение” М., 1971
11. Сонячні кларнети. Збірка хорових творів для учнів середніх класів ЗОШ Кіровоград.-2002
12. Пигров К „Вопросы хороведения” М., 1960
13. Хрестоматія по техніке хорового дирижування Сост К. Птиця
14. Хрестоматія по дирижуванню хором . Сост. Красотина К., Рюмина К., Левит М. М., 1972. вып. № 1,
15. Хрестоматія по дирижуванню хором . Сост. Красотина К., Рюмина К., Левит М. М., 1972. вып. № 2,
16. Хрестоматія по дирижуванню хором . Сост. Красотина К., Рюмина К., Левит М. М., 1972. вып. № 3
17. Чесноков П. „Хор и управление им” М., 1960
18. Школа хорового пения Вып 1-3, сост Бандина В., Попов Л. М., 1971

Критерії оцінки з музично-інструментальної підготовки:

Критерії оцінки	Кількість балів
<ul style="list-style-type: none"> • художня переконливість змістовно-образної інтерпретації твору; • музична грамотність, жанрово-стильова відповідність інтерпретації твору; • емоційність, артистизм виконання; • художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навиками (для струнних інструментів– володіння штрихами, якість інтонування); • якість слухового контролю; 	180-200 бал.
<ul style="list-style-type: none"> • бракує художньої переконливості змістовно-образної інтерпретації твору; • недостатня музична грамотність, бракує жанрово-стильової відповідності інтерпретації твору; • не яскраво проявляється емоційність, артистизм виконання; • недостатня художньо-технічна досконалість, володіння виконавськими навиками; • недостатньо розвинений слуховий контроль; 	151-179 бал.
<ul style="list-style-type: none"> • художньо невиразне виконання твору; • слабо проявляється емоційність, артистизм виконання; • слабка художньо-технічна підготовка, 	124-150 бал.

слабо розвинений слуховий контроль;	
• конче слабкий прояв показників якісного виконання музичних творів	100-123 бали